

Meningen van bekende taalgebruikers

Redactie Onze Taal

	1. Wat viel u in 2005 op als het gaat om taal in de ruimste zin van het woord?	2. Wat vindt u de belangrijkste taalgebeurtenis van dit jaar?	3. Wat is het beste boek (of artikel, of bericht of iets dergelijks) over taal dat u dit jaar las of gebruikte?	4. Wat is het ergste woord van 2005?	5. Wat is het mooiste woord van 2005?	6. Wie was dit jaar de beste taalgebruiker?
Abdelkader Benali , schrijver	1. Meer aandacht voor allerlei taalfratsen, van woordkunstenaars, cabaretiërs e.d., zonder dat de inhoud toeneemt.	2. Het nieuwe Groene Boekje, natuurlijk.	3. <i>Knielen op een bed violen</i> , van Jan Siebelink.	4. <i>Tsunamiziek</i> .	5. <i>Vrees en beven</i> .	6. De Hongaarse studenten die Nederlands studeren aan de ELTE-Universiteit in Boedapest.
Huib Boogert , taalcolumnist	1. Het bericht dat tachtig procent van de eerstejaars pabo-leerlingen in Leeuwarden een spellingtest slechter maakt dan basisschoolleerlingen uit groep 8.	2. Met enige tegenzin: de verschijning van het nieuwe Groene Boekje, waarin de spellingvoorschriften helaas toch weer overhoopgegooid zijn.	3. <i>Het kant noch wall boek</i> , van het Ampzing Genootschap, met daarin o.a. een intrigerende lijst met driehonderd woorden die de Engelsen van óns geleend hebben.	4. <i>Respect en okéééé</i> .	5. <i>Penariepitje</i> . Ik heb het woord vorig jaar gevonden en het dit jaar gebruikt als titel voor een boek.	6. Radiopresentatrice Anne van Egmond vanwege de beschaafdheid in woordkeus en stemgeluid. En Nicoline van der Sijs vanwege haar onvoorstelbare productiviteit.
Ton den Boon , hoofdredacteur grote Van Dale	1. Columnisten en politici leggen zich sinds de moord op Van Gogh zelf-censuur op. Dat is echt erg: onze taal wordt bedreigd als we een blad voor de mond moeten nemen.	2. De verschijning van het eerste deel van de <i>Volledige werken</i> van W.F. Hermans.	3. <i>Oxford English Dictionary</i> .	4. <i>Grijsdenken</i> , al is <i>kweekvlees</i> ook wel een héél vies woord.	5. <i>Plaknachten</i> .	6. Hella Haasse.
Linde van den Bosch , algemeen secretaris Nederlandse Taalunie	1. Dat taal in de belangstelling staat. Er wordt veel gesproken en geschreven over sms-taal, jongerentaal, straattaal, de invloed van het Engels, enzovoort.	2. De deelname van Suriname aan de Nederlandse Taalunie, de krant <i>Taalpeil</i> (met feiten, cijfers en meningen over het Nederlands) en de nieuwe editie van de <i>Woordenlijst Nederlandse taal</i> .	3. <i>Waarom een buitenboordmotor eenzaam is</i> , van Joke van Leeuwen. Een prachtig, aansprekend boek voor jong en oud, dat van alles vertelt over de Nederlandse taal.	4. <i>Tsunami</i> , inmiddels symbool voor zware natuurrampen. Verder 'erger' ik me enigszins aan waarschuwingen langs de weg als "I love rechts rijden".	5. Specifiek Surinaams-Nederlandse woorden en uitdrukkingen. Nieuwslezeres Aldith Hunkar zei bijvoorbeeld: "Een 'bosi' klinkt veel leuker dan een 'zoen'."	6. Prinses Laurentien, vooral omdat zij zich in 2005 zo heeft ingespannen voor een grote groep taalgebruikers: analfabeten en laaggeletterden.
Brainpower , rapper	1. Niet nieuw maar steeds opvallender: het mixen van veel talen in een zogenaemde subcultuurtaal oftewel slang.	2. Ik ben eigenlijk wel trots op mijn laatste album <i>Even stil</i> . Haha.	3. <i>Wat woorden weten. Over woorden en hun geschiedenis</i> van Frans Debrabandere (2000) blijft een prachtig boek.	4. Ik heb er geen.	5. <i>Jaman</i> .	6. Freek de Jonge en Harry Mulisch; ik zag ze in gesprek met elkaar over concentratie, dat vond ik fascinerend en inspirerend.
Bart Chabot , dichter	1. Het Nederlands is in de verste verte niet 'af' (zie het gedoe over het nieuwe Groene Boekje). En het is ook alles behalve een dode taal, gelet op de vele nieuwe woorden.	2. Het opnieuw, voor de zoveelste keer, veranderen van de Nederlandsche spellingregels. Kunnen we nu eindelijk eens worden gevrijwaard van 'verbeteringen'?	3. De columns van Gerrit Komrij in <i>NRC Handelsblad</i> , waarin hij tamelijk genadeloos ingaat op uitspraken van politici.	4. De overheidsfolder over de Europese Grondwet.	5. <i>Blingbling; P.C. Hooftractor</i> .	6. Robbert Dijkgraaf, dit jaar op tv in <i>Zomer-gasten</i> .
Peter Hagoort , onderzoeker, Spinozaprijswinnaar	1. Het oprukken van de op hoge toon geuite vraag 'En wat vindt u daar nou van?' Het intonatiepatroon dat op morele verontwaardiging duidt. De prosodie van het korte lontje.	2. De belangrijkste is ook gelijk de ergste: de nieuwste aanval van spellingterreur.	3. <i>Taal als mensenwerk. Het ontstaan van het ABN</i> , van Nicoline van der Sijs.	4. <i>Knuffelallochtoon</i> .	5. <i>Spiegelneuronen</i> .	6. Freek de Jonge, vanwege zijn grandioze timing. Taal is ook timing.
Joke van Leeuwen , auteur, tekenaar, performer	1. Dat mijn ezelsbruggetje 'Het eerste heeft poten, het tweede heeft stelen? Dan moet er geen ennetje tussen de delen' nu al naar de schroothoop kan.	2. De Surinaams-Nederlandse woorden in het Groene Boekje. Veel Surinaams- (en Vlaams-)Nederlandse woorden zou ik graag in Nederland willen laten inburgeren.	3. Alle doorwrochte artikelen die aantonen wat een ramp het is dat we volgend jaar <i>Fran-krijk</i> en <i>would-beschrijver</i> moeten schrijven.	4. <i>Ideeëloos</i> .	5. <i>Okseltruitje</i> .	6. Een heel goede, niet genoeg opgemerkte, is Harrie Geelen. In zijn boek <i>Het nijlpaard Ellende</i> komen zinnen voor als: "Ik heb een oom op wie het altijd regent."
Henk Spaan , columnist en programmamaker	1. Elke dag valt me wel iets op. Vandaag was het toevallig de onverstaaenbaarheid van Daphne Bunskoek.	2. Dat ik aan de eindredactie van <i>Het Parool</i> ga vragen of wij, de medewerkers, het Groene Boekje aan onze laars mogen lappen.	3. <i>De harde kern 2</i> van Frida Vogels. Er staat taal in die je nog zelden tegenkomt: onopgesmukt, zonder effectbejag, grammaticaal volmaakt en zo helder als de stem van eh ... Peggy Lee!	4. Net als het vorig jaar en het jaar daarvoor: <i>okéééé</i> .	5. <i>Doelpunt</i> .	6. GroenLinks-Tweede-Kamerlid Naïma Azough.
Edwin Wolf , minister van Onderwijs Suriname	1. Mensen zijn begaan met het wel en wee van de eigen taal. Dat bleek bijvoorbeeld in de discussie over de spellingaanpassing.	2. Het nieuwe Groene Boekje, omdat er 500 Surinaams-Nederlandse woorden in staan. Hopelijk is er volgende keer alleen meer afstemming over de selectie van die woorden.	3. De recensies, o.a. in <i>De ware tijd</i> , over het Prisma-woordenboek <i>Sranantongo</i> . Verder: de krant <i>Taalpeil</i> , met meningen, feiten en cijfers over het Nederlands.	4. Het oerlelijke <i>handknie</i> . Het staat in het nieuwe Groene Boekje als Surinaams-Nederlands, maar dat is het niet. In Suriname gebruiken wij het woord <i>elleboog</i> .	5. <i>Overbruggingstoelage</i> . Omdat de brandstofprijs met 100% is gestegen, krijgen ambtenaren een toelage om zo de financiële noden te kunnen overbruggen.	6. Otmar Rodgers, lid van de Nationale Assemblée.

Foto: Chris van Houts

Foto: Marcel van den Bergh

Foto: Peter Ebenbaas - Het Parool